



Workshop ketenaanpak depressiepreventie bij mantelzorgers

Donderdag 15 juni 2023



Ministerie van Volksgezondheid,
Welzijn en Sport



Answering
tomorrow's
challenges
today

Even voorstellen



Florian Theissen

Projectleider
PROOF Adviseurs



Jeroen Baar

Trimbos instituut,
afdeling mentale
gezondheid en
preventie



Lucienne Berenschot

Teamleider
Ecorys



Karin Gerritsen

Ketenregisseur
Wmo-Radar



Naomi Spruijt

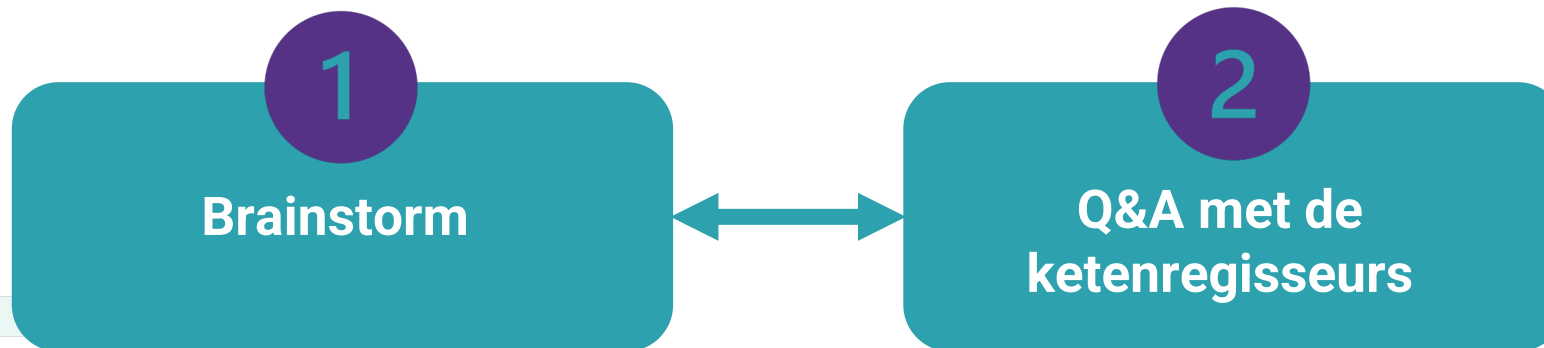
Ketenregisseur
Gemeente
Harderwijk/Ermelo

Doel workshop



- Call to action aan gemeentes, en andere ketenpartijen, om in beweging te komen.
- Handvatten meegeven om jullie eigen ketensamenwerking rondom depressiepreventie bij mantelzorgers te optimaliseren!

Twee onderdelen



1

Brainstorm: casus

- Een intervisiebijeenkomst van een gemiddelde Nederlandse gemeente
- Het gesprek gaat over drie mantelzorgers: Indra, Léon en Maria (zie posters)
- De belangrijkste vraag: Wat kunnen we dit jaar nog in gang zetten om deze mantelzorgers te ondersteunen?
- Probeer je te verplaatsen in alle ketenpartijen



22-06-2023



Indra

Leeftijd

45 jaar

Persoonlijke situatie

Getrouwd met Gregory (50 jaar), moeder van Maria (7 jaar) en Benny (9 jaar)

Werk

Fulltime baan als sociaal werker



Profiel

Indra's ouders komen uit Suriname, Indra is in Nederland opgegroeid. Ze is erg gericht op familie en vriendinnen. Indra's man Gregory kreeg last van psychoses en woont niet meer bij het gezin. Sindsdien zorgt Indra alleen voor de kinderen. Indra is zelfstandig en praktisch ingesteld en is nu de enige kostwinner.



Huidige situatie

Maria en Benny hebben veel last van het vreemde gedrag van Gregory. Indra wil haar kinderen beschermen, maar krijgt het niet voor elkaar om hen de juiste hulp te geven. Daarnaast maakt Indra overuren om alle ballen in de lucht te houden: werken, de kinderen, het huishouden, alle papierwerk. Door de fragmentatie van instanties is ze hier veel tijd aan kwijt. Indra voelt zich van het kastje naar de muur gestuurd. Het CJG en het Optimaal Leven team probeert te helpen, maar er komt geen goede hulp.



Behoeften en verlangens

- Beschermen van haar kinderen
- Ontlasting door praktische hulp: kinderopvang, huishoudelijke hulp
- Blijven werken
- Zelfstandigheid waarborgen
- Hulp die past in de situatie van het gezin
- Lotgenotencontact en realistische ervaringsverhalen
- Nog geen tijd gehad om te rouwen over het proces: behoefte aan op adem komen, even niet werken



Informatievoorziening en zoekgedrag

- CJG als spin in het web
- Internet
- Uit eigen ervaringen als sociaal werker



Pijn – angst – frustraties – belemmeringen

- Zorgen over Gregory
- Veel verschillende gezichten bij hulpverlening
- Hulp die niet past bij het gezin
- Veilig Thuis meldingen over de thuissituatie
- Geen vast contract, bang om baan te verliezen
- Bang dat ze een burn-out heeft, maar durft dit niet te delen met haar werkgever



Ondersteuning

- Hulp van familie en burens
- CJG
- Optimaal Leven (psychiater, cliëntondersteuner)
- Wmo-consulent (huishoudelijke hulp)



Léon

Leeftijd

24 jaar

Persoonlijke situatie

Zoon van Johan (68) en Michelle (62), broer van Gabriel (23 jaar)

Studie

Student bestuurskunde



Profiel

Léon is theoretisch opgeleid, hij woont op zichzelf, heeft een vriendin en een druk sociaal leven. Léon sport veel en heeft veel ambitie in zijn studie en daarna werk. Hij woont in een grote stad waar hij gestudeerd heeft, zijn ouders in een dorp in de buurt. Als oudste zoon voelt Léon een groot verantwoordelijkheidsgevoel voor het gezin.



Huidige situatie

Beide ouders van Léon zijn doof geboren. Zijn moeder spreekt geen Nederlands, alleen Frans en Arabisch. Léon is sinds hij klein was mantelzorg, met name door te helpen bij communicatie. De zorgtaken zijn intensiever geworden sinds de diagnose Alzheimer van zijn vader een aantal jaar terug. Brieven van instanties maakten Léon bewust dat hij mantelzorg is. Léon is eerste aanspreekpunt van zijn vader en regelt de financiën. Sinds enkele maanden laat zijn vader vervelend gedrag zien, wat steeds zwaarder wordt voor het gezin. Mogelijk zal opname nodig zijn.



Behoeften en verlangens

- Informatie over combinatie doofheid en dementie en toekomstbeeld
- Sociaal leven belangrijk
- Wens naar kennis m.b.t. procedures, wetten en regelingen
- Wil graag snel carrière maken



Informatievoorziening en zoekgedrag

- Casemanager dementie (specialisatie jong-dementerenden, weet niets van doofheid)
- Internet
- Brochures AlzheimerNL
- Via vrienden in een vergelijkbare situatie
- Dovenetwerk moeder



Pijn – angst – frustraties – belemmeringen

- Zorgen over toekomst: achteruitgang vader en mogelijke opname
- Wet- en regelgeving is onoverzichtelijk
- Als oudste van het gezin veel verantwoordelijkheidsgevoel voor moeder, vader en broertje (zorgen over overbelasting moeder)
- Vindt het lastig te leunen op expertise van zorgverleners



Ondersteuning

- Casemanager dementie
- Moeder en broertje (zitten op één lijn)
- Werkgever (stelt zich open op, maar heeft ook verwachtingen)



Maria

Leeftijd

75 jaar

Persoonlijke situatie

Getrouwd met Albert
(80 jaar)
volwassen kinderen

Werk

Gepensioneerd, heeft 30
jaar gewerkt



Profiel

Maria & Albert zijn 55 jaar getrouwd. Ze zijn veel samen en wat op zichzelf. Hun actieradius is kleiner geworden. Buitenhuis heeft Maria alleen in het dorp haar bridgeclub. Hun kinderen komen soms langs.



Huidige situatie

Maria's man Albert heeft dementie, waardoor zijn gedrag is veranderd. Maria zorgt graag voor haar man, maar vindt dat soms ook moeilijk. Ze wil graag meer ondersteuning om het goed vol te houden. Maria is op zoek naar goede dagbesteding voor Albert of een praatgroep voor zichzelf. De casemanager begrijpt het en probeert haar te helpen. Dat blijkt niet te lukken door allerlei regels. Maria vindt dit ergerlijk en is bang dat ze het zo niet vol kan houden. Maria betaalt ondersteuning nu zelf, maar het geld raakt op. Ze had gehoopt dat haar laatste jaren met Albert er anders uit hadden gezien.



Behoeften en verlangens

- Laatste jaren met haar man goed doorbrengen, ook al wordt het moeilijker
- Goede ondersteuning krijgen om het zelf te kunnen blijven doen
- Passende dagactiviteiten
- Respijtzorg als Maria zelf niet kan verzorgen
- Lotgenotencontact
- Meer begrip van gemeente



Informatievoorziening en zoekgedrag

- Casemanager
- Sociale media



Pijn – angst – frustraties – belemmeringen

- Gemeente-overstijgende zorg lastig te regelen
- Boos over beperkte communicatie tussen Wlz, Wmo en Zvw
- Financiële problemen door dure zorg



Ondersteuning

- Casemanager (omgaan met gedrag)
- Wmo-consulent (huishoudelijke hulp)
- Buren en vrienden (noaberschap) koken soms
- Praktische ondersteuning: parkeerkaart, huishoudelijke hulp, vervoer

1

Brainstorm

- Kunnen we deze mensen betere ondersteuning bieden in onze gemeente?
- Wat en wie zijn nodig om dat dit jaar nog in gang te zetten?

Bouwstenen:

1. Bewustwording
2. Preventie en (vroeg)signalering
3. Toeleiden en uitvoeren interventies
4. Ondersteuning zelfmanagement
5. Monitoring casus en nazorg
6. Opleiding, richtlijnen en handleidingen
7. Onderzoek en Monitoring



Indra



Léon



Maria

2

Q&A ketenregisseurs



Jeroen van Baar
Gespreksleider

Trimbos instituut
afdeling Mentale
gezondheid & Preventie



Naomi Spruijt
Ketenregisseur

Beleidsadviseur Zorg
en Welzijn gemeente
Harderwijk/Ermelo



Karin Gerritsen
Ketenregisseur

Mantelzorgchoach
wmo radar



Afsluiting en vooruitblik

- Wat neem je mee naar je eigen gemeente?
- Welk inzicht heb je vandaag opgedaan die je zou willen delen?
- Zijn er nog andere vragen of opmerkingen?



Vragen voor deelnemers

- Een aantal vragen vanuit Movisie voor de plenaire terugkoppeling:
 - Wat was voor jou van waarde tijdens deze workshop?
 - Wat heeft jou vandaag in beweging gebracht?
 - Wat heeft jou het meest verrast?



Ga naar www.menti.com en voer hier de code 5263 720 in



Bedankt voor het meedoen!



Ministerie van Volksgezondheid,
Welzijn en Sport



Answering
tomorrow's
challenges
today